

Comentariul poeziei lui Tudor Arghezi *Morgenstimmung*-prima parte

In concertul liricii erotice, Tudor Arghezi este o voce inconfiindabila Paralel cu "Agate negre" (1904), Arghezi publica in revistele vremii poeme suave si delicate, de o rara fragezime si puritate: "Sfarsitul toamnei" (Linia dreapta, I, 4, 1 iunie 1904), Doliu (Viata romaneasca, dec., 1911), "Drum in iarna" (Viata sociala, L 11-12). "Poezia de iubire a lui Arghezi - spune Serban Cioculescu - surprinde si incanta printr-o nota dominanta de spiritualitate: dorinta e subliniata in adoratie".

O capodopera a eroticii argheziene este poezia "Psalm de taina", unde elementul de arta este de primul rang, prin abundenta metaforelor si tonul sustinut al exaltarii. In termeni sacri de ardenta biblica, poetul invoca femeia, raspandita in poet "ca o mireasma-ntr-o padure, / Scrisa-n visare ca o slova", "camin al dorurilor", "fantana setii-nversunate", care i-a "pus pe suflet fruntea" si-a "luat intr-insul locul muncii". Poetul a purtat-o bratara la mana casnica-a gandirii", cu ea a "nazuit alaturi" sa legene "pruncul onienirii".

Semnificatia blestemului din finalul poeziei este aceea a asocierii cu paroxismul sentimentului inselat "Ridica-ti din pamant urechea/ in ora noptii, cand te chem, / Ca sa auzi, o! neuitata/ neiertatorul meu blestem".

In "Cantare", femeia repetand gestul primordial, se ridica la simbolul insotitoarei permanente: "Apropiata mie si totusi departata/ Logodnica de-a pururi, sotie niciodata".

Erotica arata in autorul "Cuvintelor potrivite" nu numai un misogin insetat de absolut, ci si un poet de lume, "evocand cu inflexiuni eminesciene, obrazii, surasul, parul, faptura-ntreaga a iubitei: "Obrajii tai mi-s dragi/ Cu ochii lor ca lacul, / in care se-oglundesc/ Azurul si copacul" (Creion).

Ecourile eminesciene sunt mai pregnante in elegiile erotice - Melancolie, Toamna, Despartire, Oseminte pierdute - in care evoca melancolic, gesturi si relicve ale dragostei, intalniri si despartiri, intr-o atmosfera tomnatica si monotona

"Si acum c-o vad venind/ Pe poteca solitara, /

De departe, simt un jind/ Si-as voi sa mi se para/ (Melancolie)

Versurile "Vino. Dinainte iti voi desface pelinul si romanita, / Pe care le coace arsita. Cu bratele si pieptul voi despica poiana/ Si buruiana" (Mireasa) amintesc de eminesciana chemare din Floare albastra.

De data aceasta, insa, chemarea e pura in gura barbatului care o ademeneste pe "halucinata stiintei" in gradina "unde busuiocul a crescut ca brazii", spunandu-i vorbe ce evoca un ritual secret si fascinant si un erotism distilat in formule ceremoniale de "Cantarea Cantarilor".

Cu deosebita acuitate Arghezi a surprins boala de iubit, tanjirea indefinibila, lingoarea fetei: "Fata zace-n pat bolnava/ Gingasa si somnoroasa, /Ca pe-o tava/ De argint, o chiparoasa" (Lingoare).

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Adesea, Arghezi a evocat frumuseea trupului femeii, ochii ei de catifea si "Tivul pleoapelor", spranceana incondeiata "dintr-un lunecus cu pana", gura care a luat tipar "parca de la nenufar" sau dansul erotic ce tulbura mintea barbatului:

"Cu o floare-n dinti/ Rada-i un maces cu ghimpi fierbinti/ Joaca-n tina/ Cu soarele-n par, ca o albina/ Se-apleaca, se scoala, sare/ Cu salbile zornaitoare, / Ca niste zabale spumate./ Se inconvoaie pe jumatare, / Opreste soldu-n loc, zvarle piciorul unde Sagetatorul/ Atine noaptea drumul vulturilor de-argint" (Rada).

Motivul plamadirii femeii din materialele cosmice, ale sectorului nostru etnic, prezideaza inspiratia din cunoscuta poema "Jignire":

"Nepretuind granitul, o fecioara/ Din care-as fi putut sa ti-l cioplesc/ Am cautat in lutul romanesc/ Trupul tau zvelt si cuminte de ceara".

Morgenstimmung este una dintre cele mai reprezentative creatii erotice ale lui Arghezi. in aceasta poezie, autorul isi precizeaza atitudinea maturitatii fata de iubire, "rezolva drama nepotrivirii esentiale, prin solutia mistica a fuziunii sufletesti " (Seitan Cioculescu). Dupa Ion Coteanu "Morgestimmung" este poemul chemarii la viata, al intoarcerii poetului din claustrare in lume".